

Hodnoticí aktivita

Srovnání jazyků

Anotace

Hodnoticí aktivita je teoreticky zastřešena koncepty jazykového uvědomění a jazykové propedeutiky, případně srovnávací lingvistiky. Žáci jsou konfrontováni s jednoduchými větami (základní instrukce ke hře) v deseti různých jazycích. Nad nimi jsou vedeni k uvažování o podobnostech a rozdílech různých jazyků nejen v Evropě a tím o historickém vývoji jazyků. S oporou o ICT (Google translator) objevují základní podobnosti uvnitř skupin indoevropské jazykové rodiny. Tvořivě hledají vhodné příklady rozdílů mezi jazyky. Hodnocena je kompetence občanská.

Věk – cílová skupina

7. ročník

Časová dotace (rozsah výuky)

45 minut – 1 vyučovací hodina

Znalostní a kompetenční předpoklady žáků

Základní lingvistická terminologie (podstatné jméno, sloveso, předložka, člen...).

Minimální přehled o názvech evropských států a jazyků používaných v Evropě.

Školní znalost minimálně jednoho cizího jazyka (Aj na úrovni A1).

Prostorové a materiální požadavky na realizaci

Pro řešení aktivity je výhodou on-line přístup skrze výpočetní techniku v učebně nebo osobní mobilní zařízení s připojením k internetu (alespoň jedno ve skupině).

Vzdělávací obor

Jazyk a jazyková komunikace

Očekávaný výstup

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.¹

Hodnocená klíčová kompetence

Kompetence občanská.

Podrobnější informace k hodnoceným schopnostem a dovednostem klíčové kompetence

Z obsahu klíčové kompetence se jedná především o schopnost reflektovat sociální a kulturní rozmanitost, identifikovat různé perspektivy a problematizovat předsudky.

Při řešení aktivity budou žáci uplatňovat následující schopnosti a dovednosti:

- identifikovat cizí jazyk podle jeho grafické podoby;
- rozpoznat mezijazykové podobnosti v psané formě;
- izolovat jazykové jevy v neznámých evropských jazycích;
- tvořivě hledat vhodné příklady pro ilustraci jazykových jevů v cizích jazycích.

¹ V RVP ZV i ve vymezení KK zcela chybí zohlednění *interkulturní komunikační kompetence*, na tu tento KKP ale cílí.

Součástí hodnoticí aktivity

- Srovnání jazyků – pracovní list pro žáka
- Srovnání jazyků – záznamový arch pro učitele

Struktura a organizace realizace hodnoticí aktivity

1. Žáci pracují ve skupinách po 3–4. Zadání úkolů čerpají z pracovního listu a tam také zapisují svá řešení. V průběhu práce (úkol 3) učitel rozdá do skupin sady kartiček.
2. Pro poslední úkol na pracovním listu (úkol 5) žáci využijí připojení k internetu.
3. Během celého řešení si učitel zaznamenává 1) jména (iniciály) žáků, kteří se projevují podle některého z indikátorů (záznamový arch 1), a 2) zajímavé reakce, způsoby sdílení, možnosti řešení (záznamový arch 2).
4. Kontrola vypracování vychází z míry tvořivosti žáků, probíhá formou prezentace práce „za skupinu“. Nejde o hledání „správných“ odpovědí, ale o sdílení zkušeností ve skupinách.

Námět pro rozšíření, propojení s učivem zeměpisu:

Práci s kartičkami lze doplnit o sadu vlajek evropských států; zopakovat, ve kterých státech se mluví kterými jazyky.

Rozsah hodnocení

Dle kontextu (počet žáků ve třídě) učitel provádí hodnocení buď jen pro omezený počet žáků, pro skupinu žáků, nebo pro celou třídu.

Hodnocení

Základem hodnocení je učitelské posouzení úrovně dosažené kompetence občanské na základě pozorování projevů žáků při řešení úloh a prezentaci výsledků.

V hodnoticím archu učitel zvolí úroveň podle převládajícího hodnocení.

Na základě výběru úrovně u jednotlivých dílčích dovedností je stanoveno celkové hodnocení úrovně KK občanské.

Celková úroveň dosažené kompetence by měla odpovídat nejnižší úrovni, která byla zvolena u alespoň dvou dílčích dovedností. Případně maximálně o dvě úrovně výše od nejnižší zvolené úrovně.

Pro individuální práci s výsledkem žákova hodnocení je možné využít přehled dosažené úrovně dovedností.

Obměna hodnoticí aktivity ve výuce

Aktivita otevírá bohaté možnosti pro adaptaci; k dispozici jsou rozličné situace používání autentických vícejazyčných nápisů v reálném životě (návodů k výrobkům, instrukce v dopravních prostředcích, cestovní prospekty). Rozvoj vnímavosti k jazykové diverzitě může být v rámci výuky cizího jazyka prováděn cyklicky, s oporou o nově představované jazykové koncepty.